

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا
سورة النساء، الآية 36

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ
، مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَمُوتُ فَيُشْهَدُ لَهُ ثَلَاثَةٌ أَهْلُ آبَاتٍ مِنْ جِيرَانِهِ الْأَذْنَبِينَ بِخَيْرٍ
إِلَّا قَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: قَدْ قُبِلَتْ شَهَادَةُ عِبَادِي عَلَيَّ مَا عَلِمُوا، وَغُفِرَتْ لَهُ مَا
« أَعْلَمُ »
ابن حنبل، ط2، 409

Beste moslims!

Onze verheven religie, de islam, stelt niet alleen regels vast voor ons geloofsleven en onze aanbidding, maar ook voor ons maatschappelijk leven. In de heilige verzen die ik aan het begin van mijn preek heb voorgelezen, zegt onze Verheven Heer: **"Dien Allah en ken Hem geen deelgenoten toe. Wees goed voor je ouders, je verwanten, de wezen, de armen, je nabije buren, je verre buren, je metgezellen, reizigers en degenen die onder jouw hoede staan. Voorwaar, Allah houdt niet van de hoogmoedigen en opscheppers."**¹ In dit vers worden, na de opdracht tot aanbidding, de mensen genoemd jegens wie wij goed moeten zijn. Het begrip 'buur' wordt gebruikt voor mensen die in aangrenzende of nabije woningen leven. Naast de rechten en plichten die het burenschap met zich meebrengt, vormt het ook een systeem van onderlinge relaties. Burenrelaties zijn belangrijk voor sociale solidariteit, maar ook essentieel voor het vreedzaam en veilig samenleven van gezinnen. Goede burenschappen spelen een bijzondere rol bij het delen van geluk en vreugde, evenals bij het dragen van zorgen en verdriet. De uitdrukking uit onze eeuwenoude cultuur – **"Koop geen huis, kies een buur"** – is een zeer treffende uitspraak die het belang van burenschappen van beide kanten benadrukt.

Waardevolle gelovigen!

Onze geliefde Profeet, de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem), die in alle opzichten een voorbeeld voor ons is, hechtte groot belang aan het onderhouden van goede relaties met burens. Evenzo raadde hij aan om elk soort gedrag, hetzij in woorden of daden, dat de burens schade kan berokkenen of hen kan storen, te vermijden. Onze geliefde Profeet (vrede zij met hem) noemde de mensen die geduldig omgaan met het ongemak van hun burens als een van de drie groepen die Allah liefheeft. Want de mens kan niet alleen op de proef worden gesteld met zijn bezit, zijn partner of zijn kinderen, maar ook met zijn burens. De Boodschapper van Barmhartigheid, die benadrukte dat nabije burens voorrang hebben in rechten en plichten, gaf aan Aisha, die hem vroeg: "O Boodschapper van Allah! Ik heb twee burens. Aan wie van hen moet ik eerst iets schenken?", het volgende antwoord: **"Degene wiens deur het**

dichtst bij jou is."² Op die manier onderwees hij ons de regels van burensrecht. Onze burens zijn, na onze huisgenoten, de mensen die wij het vaakst zien en die het dichtst bij ons staan. Zij zijn in sociaal opzicht zelfs belangrijker en dichterbij dan onze verwanten die fysiek verder weg wonen. Omdat burens onze directe sociale omgeving vormen, wordt in zowel de Heilige Koran als in de overleveringen (hadith) nadrukkelijk aandacht besteed aan burensrelaties. Zo zei de Profeet (vrede zij met hem) in een andere hadith: **"De beste buur in de ogen van Allah is degene die het meeste voordeel brengt voor zijn buur."**³ Helaas wordt er tegenwoordig, vooral in grote steden, onvoldoende belang en zorg gehecht aan burensrelaties. We wonen in hetzelfde gebouw, maar weten niets over het overlijden van onze buurman. We delen dezelfde lift, maar vergeten te vragen naar hun zorgen of problemen. Toch waarschuwde onze Profeet (vrede zij met hem): **"Degene die verzadigd slaapt terwijl zijn buur honger lijdt, heeft niet werkelijk geloofd."**⁴ Daarmee gaf hij aan dat onverschillig blijven tegenover de noden van onze burens, een zaak is die ons geloof raakt.

Beste aanwezigen!

Zonder twijfel schetst de raad van de Profeet (vrede zij met hem) een allesomvattend kader voor burensrelaties. Toch is het niet bedoeld om alle rechten van een buur op zijn medebuur op te sommen, maar om enkele van de belangrijkste aspecten te benadrukken. Dit kader is bovendien niet beperkt tot mensen die ons geloof delen. Want in de samenleving waarin wij leven, hebben wij ook burens met een andere geloofsovertuiging. Onze religie gebiedt ons om barmhartig, rechtvaardig en met een goede moraal tegenover alle mensen te handelen. Burens zijn deel van een morele verantwoordelijkheid die voortkomt uit het samenleven, ongeacht geloof of identiteit. Vanuit dit besef is het onze religieuze en menselijke plicht om ook onze burens met andere overtuigingen of culturele achtergronden vriendelijk te benaderen, hen te steunen wanneer zij hulp nodig hebben, en hun vreugde en verdriet te delen. Een groet, een oprechte glimlach of een hartelijke traktatie verzacht harten en brengt mensen dichterbij elkaar. De Profeet (vrede zij met hem) heeft gezegd: **"Wanneer een moslim overlijdt en drie huishoudens van zijn naaste burens getuigen dat hij een goed mens was, dan zegt de Verheven Allah (de Almachtige): 'Ik accepteer de getuigenis van Mijn dienaren op basis van wat zij weten, en Ik schenk vergiffenis voor datgene wat alleen Ik weet.'"**⁵ Moge onze Heer ons tot gelovigen maken die goed omgaan met hun burens en die vrede en vertrouwen verspreiden in hun omgeving.

¹ Nisâ 4:36

² Ebû Dâvûd, Edeb, 122-123

³ Tirmizî, Birr, 28

⁴ İbn Ebî Şeybe, Musannef, İman ve Ru'yâ, 6

⁵ İbn-i Hanel, II, 409